

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS BESLUT

Mål nr
4347-10

meddelat i Stockholm den 24 maj 2011

KLAGANDE OCH MOTPART

Skatteverket
171 94 Solna

MOTPART OCH KLAGANDE

[REDACTED]

[REDACTED]

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Skatterättsnämndens beslut den 1 juli 2010 i ärende dnr 118-09/D, se bilaga

SAKEN

Förhandsbesked angående inkomstskatt

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen undanröjer förhandsbeskedet och avvisar ansökningen.

Högsta förvaltningsdomstolen förordnar att sekretessbestämmelserna i 27 kap. 1 och 4 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara

BESLUT

2

Mål nr
4347-10

tillämpliga på uppgifter som har tagits in i detta beslut utom i fråga om vad som står under rubriken Högsta förvaltningsdomstolens avgörande.

YRKANDEN M.M.

Skatteverket yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska fastställa Skatterättsnämndens förhandsbesked. För det fall att svaren på frågorna 2–4 ändras yrkar Skatteverket att fråga 5 återförvisas till Skatterättsnämnden för prövning.

████████████████████ yrkar att fråga 2 besvaras med att hon inte ska beskattas för utdelningen med tillämpning av bestämmelserna i 57 kap. inkomstskattelagen (1999:1229). Detta leder till att frågorna 3 och 4 förfaller. Om det anses att hon ska beskattas enligt 57 kap. ska dessa frågor besvaras jakande. Fråga 5 ska besvaras nekande.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

████████████████████ avser att genom gåva överlåta betydande aktieposter till sina två barn samtidigt som hon förbehåller sig rätten till avkastning på de bortgivna aktierna under sin livstid.

Av det bolagsrättsliga s.k. splittringsförbudet har ansetts följa att rätten till utdelning i princip inte får skiljas från aktien. Det har länge varit en omdiskuterad fråga under vilka förutsättningar undantag kan göras från förbudet. Klart torde emellertid vara att det inte går att med verkan mot bolaget överlåta rätten till all framtida utdelning.

I det aktuella fallet förutsätts givaren behålla rätten till utdelning under sin livstid. Mottagarna av aktierna kommer således under obestämd tid att sakna ekonomiska rättigheter som annars följer med ett aktieinnehav.

Frågan om hur den tilltänkta uppdelningen ska bedömas från civilrättslig synpunkt har inte berörts i ansökningen om förhandsbesked och inte heller prövats av

BESLUT

3

Mål nr
4347-10

Skatterättsnämnden. Inte minst med hänsyn till de värden och det inflytande som de ifrågavarande aktierna representerar får det förutsättas att ansökningen föregåtts av överväganden rörande den saken. Mot denna bakgrund bör beskedet undanröjas.

Mats Melin

Gustaf Sandström

Karin Almgren

Annika Brickman
Skiljaktig mening

Anita Saldén Enérus

Axel Hanson
Föredragande justitiesekreterare

Avd. I
Föredraget 2011-01-12

SKILJAKTIG MENING

Justitierådet Annika Brickman är skiljaktig och anför följande.

Majoriteten har undanröjt förhandsbeskedet och avvisat ansökningen med motiveringen att frågan om hur den tilltänkta uppdelningen av aktierna ska bedömas från civilrättslig synpunkt inte har berörts i ansökningen och inte heller har prövats av Skatterättsnämnden.

BESLUT

Mål nr
4347-10

Huvudprincipen för ansvarsfördelningen mellan parterna och domstolen är att parterna – i varierande grad för olika sorters mål – har att tillhandahålla uppgifter och bevis om de faktiska omständigheterna i målet medan domstolen ansvarar för den rättsliga bedömningen av dessa faktiska omständigheter. I 35 kap. 2 § andra stycket rättegångsbalken uttrycks detta som att det inte fordras bevisning om vad svensk lag stadgar.

I förvaltningsprocessen har domstolarna generellt ett större ansvar för utredningen i målet än vad som är fallet i allmän domstol. Enligt 8 § förvaltningsprocesslagen (1971:291), FPL, ska rätten sålunda se till att ett mål blir så utrett som dess beskaffenhet kräver och vid behov anvisa hur utredningen bör kompletteras. Någon definition av vad som avses med 'utredningen' finns inte i FPL och för övrigt inte heller i rättegångsbalken. Med hänsyn till förvaltningsdomstolarnas långtgående utredningsskyldighet när det gäller de faktiska omständigheterna får det anses uteslutet att en enskild part i ett ordinärt förvaltningsmål skulle ha ett större ansvar för rättsutredningen i målet än parter i allmän domstol. Det kan därför förutsättas att den utredning som domstolen enligt 8 § FPL kan ålägga en part att komplettera i ett sådant förvaltningsmål är begränsad till fakta i målet.

När det gäller förfarandet hos förvaltningsmyndigheterna, till vilka Skatterättsnämnden kan räknas, torde ansvaret för utredningen i än högre grad åvila myndigheten (se Hellners och Malmqvist, Förvaltningslagen med kommentarer, tredje upplagan, s. 81 f.).

Hur ansvaret för utredningen är fördelat mellan parterna och domstolen eller förvaltningsmyndigheten varierar mellan olika slags mål och ärenden. En fråga är därför om förfarandet i ärenden och mål om förhandsbesked skiljer sig från förfarandet i övrigt hos domstolar och förvaltningsmyndigheter på ett sådant sätt att de nämnda principerna inte gäller.

Enligt 7 och 8 §§ lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor ska sökanden i ansökan lämna de uppgifter som behövs för att förhandsbesked ska kunna lämnas och Skatterättsnämnden får anmoda sökanden att komma in med de

BESLUT

Mål nr
4347-10

ytterligare upplysningar som den anser sig behöva. Enligt 12 § ska Skatterättsnämnden avvisa ansökningen om den med hänsyn till ansökningens innehåll finner att förhandsbesked inte bör lämnas. Nämnden har alltså getts tämligen vittgående möjligheter att vägra pröva en ansökan. Avvisningsgrunderna kan exempelvis vara att det finns komplicerade utrednings-, bevis- eller värderingsfrågor, att den av sökanden presterade utredningen är ofullständig, att ansökan brister i något formellt hänseende eller att kravet på att förhandsbesked ska vara angeläget för sökanden eller för en enhetlig lagtolkning inte är uppfyllt (se prop. 1997/98:65 s. 70). En fråga är alltså om en obefintlig eller bristfällig rättsutredning kan vara en sådan avvisningsgrund som avses i 12 §.

Förhandsbeskeden syftar bl.a. till att ge oklara rättsfrågor ett snabbare svar än vad den ordinarie skatteprocessen kan erbjuda. Det skulle kunna hävdas att en sökande som är angelägen om att få ett sådant svar själv bör bidra till utredningen av rättsläget. I någon mån vilar ett sådant åliggande på sökanden redan genom kravet att formulera frågor som inte kan besvaras med ledning av lagtext och rättspraxis. Majoritetens ståndpunkt i detta mål innebär emellertid att sökanden ska förutse vilka rättsfrågor Skatterättsnämnden och Högsta förvaltningsdomstolen kommer att anse nödvändiga att belysa och att ansökningen ska innehålla uppgifter om vilka dessa regler är och hur de ska förstås.

Att över huvud taget kräva att den som ansöker om förhandsbesked ska foga en rättsutredning till sin ansökan är en avvikelse från vad som annars gäller vid förfarandet hos domstolar och förvaltningsmyndigheter. Ett så långtgående krav kan enligt min mening inte ställas utan att det kommit till tydligt uttryck i lagtexten. Det förhållandet att ansökningen i detta mål inte berör frågan hur den tilltänkta uppdelningen av aktierna ska bedömas från civilrättslig synpunkt är därför inte skäl att avvisa ansökningen.

Till detta kommer att frågor om uppdelning av aktier och innebörden av det s.k. splittringsförbudet har aktualiserats såväl i RÅ 2006 ref. 45 och RÅ 2009 ref. 68 som i det denna dag avgjorda målet 4345-10. Dessa mål har prövats trots att

BESLUT

Mål nr
4347-10

sökanden inte har bidragit med någon kvalificerad analys av de civilrättsliga bestämmelserna.

I frågorna om beskattning av utdelningen och tillgodoräknande av sparad utdelningsutrymme och framtida gränsbelopp gör jag samma bedömning som Skatterättsnämnden. Jag fastställer alltså nämndens förhandsbesked.